

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:
Egész évre 12 kor., fél évre 6 korona
negyed évre 3 kor.

POLITIKAI NAPILAP
MEGJELENIK NAPONKINT REGGEL, KIVÉVE HÉTFON.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
KLADEK és HAMBURGER könyvnyomdája
Batthyány-utca 5. sz.

Kongresszus az alkoholizmus ellen.

Nemzetközi kongresszus lesz Budapesten az alkoholizmus ellen. E kongresszus célja, hogy a tudomány erejével, a fölvilágosítás és szervezés fegyvereivel sikra szálljon az emberiség legalattomosabb ellensége, az alkohol ellen. Az alkohol nem az ellenség, de a jóbarát képében jelenik meg, behizelgi magát kellemeivel, s észre sem vesszük, miként válik az élvezet szokássá, a szokás szenvedélyvé, s e szenvedély miként sodorja szerencsétlen áldozatát betegségbe, nyomorba, bűnbe, halálba.

A szeszes italok a szervezet legfontosabb alkatrészeit támadják meg, miáltal a szervek életműködése csökken s a legkülönbözőbb súlyos betegségek keletkeznek. De még borzasztóbb a pusztítás, melyet az alkohol az idegrendszerben idéz elő. Kisebb mennyiségben is leszálítja az agyvelő finomabb működési képességét, nagyobb mennyiségben pedig mérgező hatása nyilvánvaló. Már az egyszeri alkohommérgezés, az ittasság is megfosztja az egyént hosszabb-rövidebb ideig öntudatától, itélő és tájékozó képességétől, esztől; a szeszes italokkal való állandó visszaélés pedig megbénítja, megfojtja az idegsejteket, az okos embert butává, a becsületest becstelenné teszi.

És még ez sem tetőzte be pusztításainak borzasztó sorozatát: mégtámadja a szervezet legfontosabb sejtjeit, a csir sejteket s az utódok egész serege ebben leli nyomoruságának forrását. És éppen az utódokra kifejtett ezen elkorcsosító hatása teszi az alkoholt az emberiség legborzasztóbb ellenségévé, mert itt már nem az egyén, hanem az egész faj állandó, biztos romlásáról és elfajulásáról van szó.

De hadd beszéljenek a tények, a számok. A felnőtt férfiaknak több mint tizedrészét a közvetlen alkohol okozta betegségek pusztítják el. Az elmebetegnek több mint harminc százaléka saját, vagy elődjeinek alkohol-

mérgezésében találja betegségének okát. A hülyék és elme-gyengék, a nyavalyatorók, a vízfejűek, törpék pedig tulnyomó nagy számban alkoholista szülők-től származnak. Az igazságszolgáltatás még más elrettentő képét mutatja az alkoholnak. A bűntényeknek átlag véve 42 százalékban kimutatható az alkohol végzetes szereplése, a mint a szerencsétlen házaseset, az elválások, az öngyilkosságok egyrésze is az alkohol rovására irandó.

Mindez mily rettenetes perspektíváját nyújtja a jelen és jövő nyomoruságának, az egyén és társadalom pusztulásának s a faj fokozódó elkorcsosulásának.

Mi a teendők tehát, hogy utját álhassuk ezen romlásnak?

Mindenekelőtt fel kell világosítanunk a népet, hogy ledönthessük azon elterjedt tévhitet, mely ezen emberirtó mérget a legjelesebb és leghasznosabb tulajdonságokkal ruházta fel. Tisztába kell jönnünk az alkohol élettani hatásával és azt a néppel megismertetnünk, valamint ki kell oktatni a népet az alkohommérgezés káros következményeiről. El kell fojtanunk e vést épp a legfontosabb forrásában: a társadalom minden osztályában elharapódzott ivási szokásokban. Ezen szokások tartják fenn és terjesztik leghatásosabban az alkoholizmust s csábítják az embereket már zsenge ifjúságukban a rossz példa utánzására. Meg kell győzni embertársainkat az alkohol nélküli társas élet lehetőségéről és előnyeiről. Reá kell mutatnunk azon végzetleges módra, a melyvel az egyes államok kormányai, de különösen az alkoholtöke és az alkoholfogyasztásban anyagilag érdekeltek, a szeszes italok fogyasztását elősegítik.

Mindezen kérdések tárgyalását célozza az alkoholizmus elleni nemzetközi kongresszus. De legfontosabb és legjelentőségesebb a kongresszus szociálpolitikai része. Az alkoholnak hátráltató befolyása a munkás-ság kulturális fejlődésére, az alkoholfogyasztásban érdekelt töke

felhasználásának új iránya, mint az alkoholnak ipari felhasználása stb. valamint ennek alapján az italmérés reformja és az iskolának belevonása az alkoholizmus elleni küzdelembe, oly fontos és életbevágó társadalmi kérdések, hogy azok tárgyalása és megvitatása előreláthatólag nemcsak az állampolgárok széles körének, hanem az államhatárolomnak érdeklődését is fel fogja keltetni.

Végül a kongresszus rá fog mutatni az alkoholizmus elleni küzdelem szervezésének szükségességére és bírálat és megítélés tárgyává fogja tenni az egy cél felé törekedő, de két úton — a mértékletesség vagy a teljes tartózkodás útján — haladó küzdelem irányát, eredményét és jövőjét.

ORSZÁGGYULÉS.

A képviselőház ülése.

— Sajáttudósítónktól. —

Budapest, 1905. április 7.

Kossuth Ferenc indítványáról dönt ma a Ház, arról, vajjon megsemmisítendő-e a november 18-iki határozat vagy sem. Ahhoz persze, hogy a képviselőház többsége ezt a határozatot megsemmisíti és nyomát a jegyzőkönyvből töröli szó sem fér, a kérdés az ülés előjáró részében csak az, vajjon heves lesz-e a vita vagy sem?

Kossuth Ferenc nem volt jelen, mert beteg. Gulner Gyula helyettesíti a függetlenségi párt tegnapi határozatából.

A Ház és tája ma is élénk és a publikum érdeklődése is nagy; a karzatok népesek, a képviselők azonban bizony gyéren vannak jelen.

A folyósón a politikai helyzet körül folyik diskurzió. Újat azonban senki sem tud mondani, mert az, hogy Tisza szabadulni akar állásától, nem változtat a találgatások végtelen sorozatában.

De az sem, hogy a szürke hivatalnok minisztérium kisért ismét.

Elnök: Justh Gyula.

A tegnapi ülés jegyzőkönyvét hitelesítik.

A napirendre tértek át, Kossuth indítványára a november tizenhataladiki határozat megsemmisítéséről.

Gulner Gyula az inditvány mellett szóval fel a függetlenségi párt nevében.

A november 18-iki határozat sohasem volt érvényes. Elmondja az akkori eseményeket, felolvassa a hamisított jegyzőkönyvet. Szóvá teszi az ezen határozatról szóló gyorsírói jegyzeteket is. (A gyorsírói helyekről Fenyvessy, a gyorsíroda főnöke fejt rázza.)

Felkiáltások balról: Ki kell dobni onnan! Micsoda dolog ez? Hogy merészkedik a fejt rázni?

Eitner Zsiga: Előre kicsinált gazság volt ez!

Gulner Gyula idézi azon paragrafusokat, melyek azt állapítják meg, milyen körülmények között jöhet létre a határozat. Ebből megállapítja, hogy ezen szakaszokat megsértették: a határozat tehát semmis. (Zajos helyeslés a baloldalon.) Semmis volna ez a határozat, ha a nemzet nem úgy döntött volna, ahogy döntött, mert az erőszak jogforrás nem lehet soha. (Zajos helyeslés a baloldalon.) Az igazság, a jogrend, a törvénytisztelet nevében kéri a Házat, hogy az előterjesztett indítványt fogadja el. (Taps a balon.)

Tisza István gróf beszélt ezután, a választások eredménye azok ellen ütött ki, kik azt hitték november 18. szükséges. Természetes, következménye ennek, hogy a többség a határozat megsemmisítése mellett dönt. (Általános helyeslés). A mult országgyűlés naplóját azonban további intézkedés tárgyává tenni nem lehet. (Ellenmondás balról). Ez kérem részletkérdés. (Ellenmondás balról). A dolgok lényegéhez szokta magát tartani. A szabadelvűpárt az indítvány elfogadása ellen akadályt gördíteni nem akar. Nem tartja szükségesnek a kérdés megvitatását, mert ma olyan többség van itt, mely a mikor kisebbség volt, a többség jogával élt. (Zaj balról).

— Elnök: Ne zajongjanak!

Tisza István gróf: De közéletünket más komoly kérdések dominálják. Olyan kérdések, melyek megvitatásában az objektivitás, a hazaszeretet legyen az irányadó. Nem volna tehát helyes, ha ma egy nem aktuális kérdés felkavarásával a gyananyagot növelné, a melyből ugyanis több van a kelleténél. Azért a tárgy érdemébe nem megy bele, mert nyilt ajtókat döngetni nem akar. A

Spitzer Ignác

Vendéglőjében vasárnap este, színházi előadás után **tombola-estély.**

Tombolatárgyak egész napon át a vendéglő kirakatában láthatók.
Csengő Jani támburazenekara fog közreműködni.

dolgot egyébként annak idején sem szepítette. De konstatalja, hogy az akkori határozat a többség meggyőzősége volt.

Lengyel Zoltán: Pezsgős határozat!

Tisza István: Csodálja, hogy van a Háznak tagja, a ki ezen ostoba mesét elhiszi. Ezen pezsgőzési históriából egy szó sem igaz. Meggyőződésből tettük a november tizennyolcat, abból, hogy ezt az ország érdeke megköveteli.

Olay Lajos: Császári parancsból!

Justh Gyula: Felkérem, ne zavaija a szónokot közbeszólásával.

Tisza István gróf: El fog még jönni az idő és ez félt, hogy keserves tapasztalatok során fogja a nemzet belátni, hogy a szabadelpártának volt igaza. Adja Isten, ne akkor következék el, a mikor a nemzet kincsei veszedelemben forognak. Bármint hozzon a jövő, a szabadelpárt a parlament méltóságán örködni fog és a nemzeti akarat érvényesülésének állanak szolgálatába. (Éljenzés jobbon).

Elnök: Több szónok feljegyezve nincs, kérem jegyző urat, olvassa fel az indítványt. (Megtörténik.) Husz képviselő névszerinti szavazást kért. Ezt elrendelem.

A névszerinti szavazás előtt szünet volt. Szünet után megejtették a névszerinti szavazást.

Az eredmény ez volt: Igennel 188-an, nemmel 86-an szavaztak és így az indítványt száz és kettő többséggel elfogadván, a november 18-iki határozat semmissé vált és a naplóból töröltetett.

A felirati bizottság kiküldéséről szóló indítványra került a sor.

Thaly Kálmán okolta meg az indítványt és kérte a 21-es bizottság kiküldését.

Tisza szólalt fel ezután, mondván hogy feliratra nincs szükség, mert trónbeszéd nem volt. De nem szükséges informatív szempontból sem, mert a királynál volt politikusok eléggé tájékoztatták a felséget. Egy új felirattal esetleg újabb nehézségeket támasztanak. Ezért nem tartja szükségesnek a feliratot, de a döntvényt a többség beállítására bizza.

Thaly félreértett szavait igazítja helyre.

Ugron Gábor a felirat mellett beszélt, miközben azt a kijelentést teszi, hogy a királyt gonosz tanácsadók környezik.

Tisza István gróf visszautasítja a kijelentést és helytelennek tartja a feliratot.

Ezután a Ház többsége elfogadja Kossuth indítványát, mire elnök kijelenti, hogy a szerkesztő-bizottságot holnap válasszák meg. Ezzel az ülés véget ért.

Agyonvert bíró.

A baranyamegyei Egerszeg községben minap meggyilkolva találták az utcán Kilinger János községi bírót.

Kilinger János betért a községi vendéglőbe, hol néhány tanácsbeli emberrel borozgatni és beszélgetni kezdett. Később a kocsimába jött egy Roder Péter nevű ember is, aki egy más asztalnál foglalt ugyan helyet, de folyton átkiabált a bírót és társai beszédjébe, majd később szidalmazta is őket. Roder ugyanis a képviselőválasztások óta havagudott a tanácsbeliekre, különösen pedig Kilingerre.

Mint hogy a szóváltás egyre hevesebb lett, a vendéglős Rodert kitudskolta a kocsimából. Nem sokára aztán a bírót is elmentek. A kocsimájában Kilinger elvált társaitól és hazafelé indult, de utközben egy utcafordulónál Roder, ki leselkedett a bíróra, egy doronggal hátulról orozva leütötte. Hajnalban a munkára menő emberek találták meg Kilinger holttestét. |

A csendőrség rögtön megindította a nyomozást s még az nap le is tartóztatták Roder Pétert, ki előbb tagadta tettét, de azután beismerte, hogy ő ütötte meg ugyan a bírót, de nem volt szándéka megölni.

HIREK TÁJÉKOZTATÓ.

Szabadkai közkönyvtár és muzeum. Nyitva szombaton és szombaton délután 3-tól 5-ig. Vasárnap délelőtt 9-től 12-ig.

Április 10. Hangverseny a József-főherceg szanatorium javára.

Április 15. A szabadkai dalegyesület közgyűlése a főgimnázium dísztermében.

Április 16. D. u. 3 órákor az izr. öns. és gyám. egyesület közgyűlése.

— **Személyi hir.** Dr. Polgár József törvényszéki elnök tegnap Bácsalmásra utazott, hol a kir. járásbíróság ügykezelését vizsgálja. A törvényszék kerületébe tartozó többi járásbíróságokat, a bajait, zentait és topolyait is megvizsgálja hivatalos körútjában, melyet megszakítás nélkül fog befejezni.

— **Uj megyei segédtanfelügyelő.** A hivatalos lap mai száma hozza, hogy a vallás és közoktatásügyi miniszter Dudás Gyula bács-bodrog megyei segédtanfelügyelőt jelenlegi minőségben Zemplén megyébe, Kárpáti Sándor zemplén-megyei segédtanfelügyelőt pedig Bács-Bodrog-megyébe helyezte át.

— **Az 1906. évi képviselőválasztók.** A központi választmány által kiküldött összeíró küldöttségek két heti munka után holnap fogják befejezni a jövő évi képviselőválasztók állandó névjegyzékének összeállításához szükséges kiigazításokat.

— **A Kossuth nóta szerzője.** Dr. Kelemen Mór a királyi Curiának tanácsvezető bírája az anyyira népszerűvé vált Kossuth nóta szövegének szerzője hosszú szenvedés után tegnap este 72 éves korában elhunyt. Hősiesen küzdött a szabadságharcban, míg 1849. januárban súlyos sebet kapott. Felgyógyulása után Görgei vezérkari irodájában működött. Világos után tanulmányait folytatta, miközben a haditörvényszék ítélete folytán a Kossuth nóta kiadása miatt 6 hónapig nehéz vasban sinlődött. Halálát Paukovich Andornak, a szabadkai ügyvédi kamarának családja is gyászolja, akivel az elhunyt házassága révén volt közeli rokonságban.

— **Miniszteri jutalom.** A földmívelésügyi miniszter rendőrségünk egyik alkapitányának, Vojnics Bélának 10 korona tiszteletdíjat jutott azon szorgos és elismerése méltó munkásságáért, amelyet a munkásokozvetítés eszközésénél kifejtett.

— **Szabad Lyceumunk vasárnapi felolvasását** Pásztory Endre tartja, a szabadkai főgimnázium kitűnő tanára, felolvasásának tárgya lesz a *Secessio*. Ez az új művészeti irányzat a szobrászat, építészet és festőművészet terén, mely a legutóbbi idők művészi mozgalmában egész forradalmat idézett elő. A felolvasást vetített képek fogják élelni. Bizonyára hivatásos tárgy, mely élénken érdekli társadalmunkat s sok hallgatót fog vonzani a felolvasásra. A felolvasás e hónap 9-én lesz a főgimnázium dísztermében pont esti 6 órákor.

— **Temetés.** Ma délután temették nagy részvéttel Milassin Istvánt, Milassin Ignác, városi alszámvevő korán elhunyt fiát. A halottas kocsival mellett a Bácska atletikai club tagjai kísérték végső pihenő helyére a volt tagtársat. Ott voltak a temetésen a megboldogultnak tanárai, a fájdalommal sujtott szülőknél számos ismerősei és barátai.

— **Áthelyezés.** A vallás és közoktatásügyi miniszter Szász György bács-gyurgyevói állami elemi iskolai tanítót Egerbe helyezte át.

— **A sorozás elmaradása.** A honvédelmi miniszteriumban már számba vették azt az eshetőséget, hogy a válság és az ex-lex miatt a rendes sorozást az idén sem lehet megtartani. Az irodákban egyszerűen elővették a legutóbbi mintákat s ezek szerint bocsják majd ki a rendeleteket a sorozás elmaradásáról és a felhívásokat az önként jelentkezők sorozásáról. Hasonlóképpen a korábbi minta szerint gondoskodnak majd a kiszolgált katonák további visszatartásáról. Azonban azt remélik, hogy erre már nem fog sor kerülni, mert addig a válságot megszüntetik.

— **Népszerű előadás.** A szabadkai Kath. Legényegyesület 1905. évi ápril hó 9-én vasárnap este tartandó népszerű előadásán Zatskó Alajos polg. isk. tanár Japánt fogja ismertetni, Csajkás Mihály főgimn. tanár pedig ugyanazt 70 vetített képben bemutatni.

— **A palicsi zenekar.** A palicsi fürdőközönségnek az idén a nyári szezon alatt előreláthatólag kitűnő szórakozásra nyilik alkalmá Pege Károlynak a hirneves cigányprimásnak és zenekarának szerződése által. Pege aki a fővárosiaknak is kedvence és legutóbb Berlinben játszott, hajlandónak nyilatkozott, hogy a nyári szezonon át Palicson működjék. A hatóság részéről elküldendő feltételek elfogadása esetén tehát Pegével fogják a szerződést megkötni, annál is inkább, mert kivüle csak Mezei Béla és egy újvidéki zenekar pályáztak. Hasy Kálmán zenekara tudvalevőleg a Margitszigeten, Bodrics Miskáé pedig Lipiken tölti a nyarat.

— **Milyen időnk lesz?** Meteor jelenti: Április hava még kilátásba helyezi a jó, kiadós esőt, különösen a következő csomópontok, legfőképpen az 5—6-ik, de már a május a bolygók részéről sem lesz ennyire támogatva, mint április, amelynek bár tekintélyes számu csomópontjai lesznek szintén, de inkább meleg és legfeljebb szeles jelleggel. Nagy hőmérsékleti különbözetet a 24—26-ki

csomópontok körül várhatunk, amikön már fagy is fenyeget. Ha azonban április 28. és május 24—26-ka körül erős kitörések létesülnek a napon, ugy ennek meleg jellege kereszteződve a bolygók hideg jellegével nemcsak a fagyot nem engedi bekövetkezni, de kiadóbb, bár inkább hűvös esőt is hozván, a szárazságon is segít, ellenkező esetben e két nagy ellenség fenyeget újra bennünket.

— **Betörés egy templomba.** Az óverbázi izr. templomba a napokban betörték s több értékes tárgyat vittek onnan el.

— **A Szabadkai Dalegyesület** f. hó 15-én délután 6 órákor rendkívüli közgyűlést tart (a főgimnázium egyik földszinti termében), melyre a tagok szives megjelenését kéri az elnökség.

— **Kéménytűz.** A Petőfi utca sarkán levő dr. Kráhl-féle házban ma délelőtt 10 órákor kéménytűz keletkezett. A tűzoltók a kigyulladt kémény kiégésénél 12 óráig teljesítették a felügyeletet.

— **Elütötte a ló.** Ma délután 1 óra tájban a Vig-féle piactéri könyvkereskedés előtt két újságáruló fiu kergetőzött, miközben egyikük, Berkes Béla neki szaladt egy téglás kocsinak úgy, hogy az egyik ló jobb lábát súlyosan megütötte. A mentők bekötözték és elszállították.

Innen onnan.

— Sárka a tanítónő képezdébe jár, a mama gondosan örködik fölötte. Fiatal ember még nem közelgett eddig a leányka felé.

Tegnap, amint a leányka elszunynyadt, a mamája lehajolt hozzá és megszokolta az ajkát.

Az ártatlan kis bakfius így sóhajtott föl.

— Józsi! Józsi! Nem megmondtam, hogy ne borotválja le azt a szép kis barna bajuszát . . .

* * *

Sok eljegyzés igen boldogan végződik, de a legtöbbje mégis csak a házassághoz vezet.

A nő csak addig kacér, amíg nem szerelmes.

A szerelemben a véletlen a nők gondviselése.

* * *

— Miért nem tisztelegtél a tábornok urnak? kérdezte szigoruan a kapitány a privátdinerétől.

A baka ötölt, hatolt, aztán végre kinyögte mentségét.

— Hát kapitány ur, jelentem alás-san, azt hittem, hogy a kegyelmes ur ugy sem fogadja egy ilyen komisz privátdiner szalutálását.

A mentség nagy derűtséget keltezt a tisztek között. A privátdiner azonban nem menekült meg a büntetéstől.

SZINHÁZ.

Heti műsor.

Szombaton: János vitéz, (Faluss jutalomjátéka).

Vasárnap délután: János vitéz.

„ este: János vitéz.

— **Gerlaki második jutalomjátéka.** Ünnepezt primadonnánk jutalomjátékának tegnap este volt a folytatása. Az első előadásról kizsoruult publikum róttá le ezuttal háláját megjelenésével pótolhatlan kedvence irányában, akit az egész előadásfolyamán tapssal és éljenzéssel ünnepezt.

A mellőzött karszemélyzet. Az ország valamennyi nagyobb színtársulatánál bevett szokás, hogy a téli szezon utolsó estjének jövedelméből a színház vezetősége a karszemélyzetet jutalmazza meg. A kardalósok a színtársulatok névtelen katonái, akikről leginkább csak akkor vesznek tudomást, a mikor valami kis hibát követnek el az összhang rovására. Olyan az ő szereplésük, mint a becsületé, csak mikor már nincs, veszszük észre, hogy volt. Pedig talán minden színész között ők dolgoznak, ők fáradnak legtöbbször s ha néha jut is nekik egy kevéske erkölcsi elismerés, egyéneknél nem, csak mint tömeg dicsekedhetnek vele. Szabadkán a Pesti aera alatt a színpad névtelenjei elestek attól a csekély elismeréstől, pedig aligha akadna a társulati tagok között egy is, aki nem a legnagyobb készséggel ajánlaná fel közreműködését ezen alkalommal. De a jelenlegi vezetőség előtt, amelynél első cél a nyereség s csak aztán jönnek, ha ugyan jönnek, a közönség érdekei, a méltányosság ismeretlen fogalom. Felhívjuk tehát eme sajnálatos körülményre a színügyi bizottság figyelmét s hiszszük, hogy a szétszéledő és legnagyobb részben még szerződés nélküli álló karszemélyzetnek módot nyújt arra, hogy a virágvasárnap utáni estén az ő jutalmazásukra legyen előadás színpadunkon. Meg vagyunk győződve arról, hogy ezzel a közönség óhaját tolmácsoljuk.

Szobaleány tragédia.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, április 7.

Egy szép, kis szobaleány, a 17 esztendő Dancsa Teréz ma reggel óta a halállal vívódik Budapesten Récey tanár klinikáján Rettentő mély seb tátong a torkán, a kis leány maga vágta ma reggel. Megakart halni mert rosszája emberek elvették a becsületét.

Dancs Teréz a Sas-utca 4. számú házában szolgált egy uri családnál. Szorgalmasan végezte a dolgát, a gazdája meg volt vele elégedve. Történt azonban néhány nap előtt, hogy a háznál lába kelt egy arany órának.

A lopással Dancs Terézt gyanúsították. A leány hasztalan kelt védelmére a becsületének, hasztalan bizonyítgatta az ártatlanságát, nem hittek neki s folyton gyűlölték:

— Terka, vagy előkerül ez az aranyóra, vagy bezáratunk.

A szegény szobaleánynak az alapítvány gyanúsítás s a rendőrségtől való féltel megzavarta a lelki egyensúlyát s ma reggel a konyhával elvágta a nyakát.

A mentők haldokolva vitték a Récey-klinikára.

A divat.

— A „Divat Ujság”-ból. —

Hiába, csak nem nyugszik a divat, amely évek óta erőszakolja a hosszú lebbenyés szoros kabátot, amely hol oroszos, hol frakkszerű, hol Louis XV. formájú és amely, fájdalom, csak igen előkelően magas, nyulánk és minden ízében tökéletes alakúak illik. Tán ezért is portálják némely szépeink, mint igen exkluzív, csak kevesek által visehető divatot, amely nem egyhamar válik általánossá.

Szerencsére, hogy az ilyen kosztümre csak az igen szép és finom posztó alkalmas, amely végre is csak ta-

vaszi, — őszi divat. Hát ha elterjed is, nem sokáig látjuk, mert nálunk májusban már jóformán nyár van. Az ilyen hosszú derék szoknyája fönt természetesen egészen sima, úgy a most annyira felkapott, fent apró hajtásokba tűzött cipőre simuló szoknya, amely aztán lefelé jócskán bővül, akár rövid, akár hosszú legyen.

A könnyebb fajta szövetekből készült szoknyákat már csaknem mind ráncba huzottan készítik, keskeny szalagdiszes fodrocskával ékitve. De ezeknek a dereka már szoros bélése van elmésen drapírozva és elől akár öves, akár nem, de igen hosszan és hegyesen huzódik lefelé. Az ilyen derék ujját is keresztben-hosszában huzzák ráncba és díszítik, vagy pedig puffosan, de csak könyökig fedik a felő kart. A divatos ruhaujj második formája a sonkaújj, már szinte veszedelmes méreteket kezd ölteni, szerencsére, hogy inkább csak zsaketes utcai ruhákon. Legjobban illik még a rövidre vágott, sétára való angol-ruhához. Természetesen, hogy ennek az anyaga is legtöbbször az elévülhetetlen angol apró kockás kelme.

Hogy a divatos kelmék színeiről is szóljak, — az angolok kivételével, a melyek mindig színtelenek, — azt állítják, hogy az automobilbarna és hársfazolel mellett még a cseresznye-piros, aranyszín és a lilának minden árnyalata, a sötétbíbör lilától egészen a leghalványabb orgonavirág színéig lesz az idei évad uralkodó színe. De ez egyelőre csak állítás — a gyárosoké. A megvalósulás mindig a vásárló publikum kedvétől függ, hogy tudniillik valóra váltja a gyárosok reményeit.

Különbözik pedig azt is rebesgetik, hogy a könnyű selyem és nyári selyem ez idén kiköszörül a divatból minden egyéb kelmét. No már ezt meg éppen nem hihetem, mert épp könnyű tavaszi, de kivált nyári szövetekben a gyárak által ilyenkor előre küldött minta kollekciók annyi szép és bajos kelmefélékkel csábítják vevőiket, hogy szinte szédül tőle az ember feje. Egyben különös, még pedig nagyon, az újdivat mintha nem bírta volna magát eltökélni, hogy kockás vagy pettyes minta legyen-e az uralkodó. Kapta magát és rengeteg mennyiségű finom minőségű parányi kockás kelméket szövetelt, de minden kis kocka szöveget ott diszeleg egy parányi selyempontocska. Nem is mondhatom, hogy mily bájos ez a furcsa szövet, a mellett; hogy könnyű és szilárd is egyben.

Ida.

A Divat Ujság minden hónapban kétszer jelentik meg Előfizetési ára nagyon olcsó: negyedévre postán való szétküldéssel, két korona husz fillér. Előfizetni legcélszerűbben a kiadóhivatalba intézett postautalványon lehet. A Divat Ujság kiadóhivatalába Budapesten, VIII., Rökk Sziláre-utca 4. számú házában van.

Egy család tragédiája.

Megrendítő eset történt a napokban a torontálmegyei Nagymórichida községben. Dombi József és Dombi István móríchidai lakosok közösen gazdálkodtak a szüleiktől részükre átadott néhány hold földön. Dombi István október hó elején jött haza a katonaságtól. Ekkor azt tapasztalta, hogy bátyja elhanyagolja a gazdaságot.

Ez okból azt az ajánlatot tette neki, hogy osztozzanak meg a kis birtokon s mindegyikük önállóan

gazdálkodjon. Ebbe azonban bátyja nem volt hajlandó belemenni. Ettől kezdve napirenden volt a testvérek között a civakodás. Vasárnap délelőtt Dombi látván elment testvéreinek, Dombi Józsefnek a lakására, akit ismételt felszólított hogy osztanak meg a vagyont.

Ez alkalommal erősen összetűzött a két testvér, miközben Dombi József kést rántott a testvére. Dombi István ebben a veszedelmes pillanatban revolvert rántott elő s azzal a támadó testvérét mellbe lötte.

A lövés zajára befutott a szobába a meglőtt Dombi József felesége, karján egy fél éves kis gyermekkel. Dombi a belépő asszonyra is revolvert fogott s az asszonyt halántékon lötte. Dombi István a két áldozatot, de mert az ismételt lövésre az utcáról is futottak be emberek, attól való féltelmében, hogy elfogják, ki menekült a szobából és az istállóban rejtőzködött el.

Az em. erek utána tódultak s mikor Dombi látta, hogy az ajtót feltörik, a nála volt revolverrel föbbe lötte magát. A helyszínén megjelent községi orvosok csak Dombi Józsefet találták még életben, de állapota ennek is súlyos, hogy alig ha marad életben. Dombi Józsefné és a gyilkos Dombi István, rögtön meghaltak.

A csendőrség táviratilag értesítette a nagybecskereki ügyészséget s ennek rendeletére az áldozatokat a bíróság megérkezéséig a helyszínén hagyják.

TÁVIRATOK

Strossmayer haldoklik.

Eszék, apr. 7. Strossmayer püspök súlyosan megbetegedett és tegnap este 7 órakor ellátták a halotti szentségekkel. A püspök azóta a halállal vívódik. Orvosa, dr. László attól tart hogy nem sokáig marad életben.

A király Budapesten.

Budapest, április 7. Bécsből illetékes helyről szerzett információ alapján jelentik, hogy a király e hó 18-án visszöjön Budapestre, ahol néhány napot fog tölteni.

Hó, fagy.

Budapest, apr. 7. Kőrmöcbányáról jelentik, hogy ott az éjjel nagy havazás volt, mely ma délelőtt is folyton tart. Az egész határ hóval van borítva. — Dombóvárról táviratozzák, hogy mára virradó éjjel erős fagy volt és esett a hó.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Tréfából halál. Rajmund Péter 15 éves csantavéri fiú ez év január 21-én egyik béres legény ismerősétől elkérte a töltött revolvert és a fegyvert hazavitt, otthon két pajtása előtt mutogatta és próbálgatta. A tréfás célozgatás közben a revolver elsült és a golyó Mészáros Ferenc 15 éves fiút halálosan találta. A szabadkai kir. törvényszék ma Rajmundot gondatlanságból okozott emberölés vétségében mondta ki bűnösnek és egy havi fogházbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

Verekedő szüretelők. Kelebián Spisics György helybeli gyömolcskereskedő szőlőtelepén múlt év október 21-én szüreteltek és ugyanak-

kor almákat is csomagoltak elszállítás végett. Spisics anyja észrevette, hogy a segédkező leányok néhány almát zsebre raktak nagy szitkozódásba tört ki és kikergette a leányokat, akik aztán a szüretelő legényeket biztatták föl, hogy álljanak bosszút értük. A legények meg is támadták Spisicset és alaposan helybenhagyták, a kezén súlyosabb sérülést is szenvedett. A mai tárgyaláson a tettesek Jurics Ferenc, Mátin Péter és Ivics Gergely közül első kettőt súlyos testi sértés vétsége miatt 6—6 heti fogházra és 20—20 korona pénzbüntetésre ítélte, Ivics azonban felmentette, mert beigazolást nyert, hogy a tettelegességben nem vett részt.

REGÉNY CSARNOK.

Sötét hatalmak.

30.

A társalgást Meinert Miksa és Anna belépése szakította félbe. Wehler meglepődve tekintett az üde, fiatal leányra. Anna zavarodottan sötétte le szemét, mikor az idegen kíváncsi tekintetével találkozott és megkönnyebbülten lélegzett fel Meinert Miksa és Wehler távozásával.

V.

Egy udvari épület negyedik emeletének szobájában akadunk egy öreg kiaszott, ős emberkére. A szomszéd ur, a mi régi szegényházi ismerősünk. A nélkülözés és a gond jobban elvégezték a dolgukat, mint az évek. Husz év sokat nyom a szegény embereknél, a szomszéd ur hátát meggörnyesztették. Sokszor gondol már a halálra és szívesen gondol rá; kevés virágra akadt életútján, most már pihenésre vágy.

Mikor annak idején Baumné fáradhatlan gondozása révén fejéből felépült, a szegények orvosa attól tartott, hogy a szomszéd lelke, a szenvedett agrázkodtatás következtében megzavarodik. Az orvos aggodalmait szerencsére nem teljesedtek be.

A szomszéd ur lankadatlan szeretettel és szorgalommal látott már leányának felneveléséhez; fáradozásai termékeny talajra akadtak. A fiu nevelő atyjának figyelmes, szorgalmas tanulója volt s veszületett tehetségeinek a révén fényes előmenetelt tanusított.

Baumné, aki Emiljének testi szükségleteiről tehetsége szerint gondoskodott, aggodalmasan rázta a fejét, mikor a szomszéd urat a fiuval tanulni látta; a gyakorlati mosónő ilyen munkának nem látta a hasznát.

— Hagyjon föl, ezzel a bolondsággal szomszéd ur, mondogatta, s ne tömje meg anyi tudománnyal ennek a gyermeknek a fejét. A fiu kezének munkájával lesz kénytelen megkeresni a kenyerét. Amire ön oktatja, az nem fog neki használni, az csak elveszi a kedvét a munkától, s a fejét lóggáló, a gyakorlati életben nem sokat érő emberré neveli, aki mindent tud, de semmire sem képes. Azt kell megtanulnia, hogyan kell gondolkodás nélkül a munkához fognia, hogy kell a világra viczorítani a fogait. Nézze csak, milyen gyenge az a gyermek. Károlykám aig tizenégy éves, s csakhamar ránk nő, már most is megkeresi a kenyerét a gyárban.

A szomszéd ur ilyenkor azután nem értette a tréfát.

— Ha nehéz önnek a gyermekről

való gondoskodást velem megosztani, akkor hagyja egyedül rám, mondotta.

De Baumné sem szokott adós maradni a felelettel. Makacs, gyakorlatlan embernek nevezte, aki a könyvein kívül mást nem ismer, s az életben nem tud magán segíteni. Az ilyen viták azonban nem voltak hosszasak, a béke hamarosan helyre állt, s jó hosszú idő mult el addig, míg Baumné megint elöntötte az epe.

Igy multak az évek. Emilt megbérmálták. A szomszéd ur gondterhesen járt, kelt. Baumné aggodalmasan nézte; valami rosszat sejtett. És csakugyan, egy szép napon a szomszéd ur kijelentette, hogy Emilnek tanulmányai folytatása végett a fővárosba kell költöznie. Nagy csetepaté követte ezt a kijelentést. Baumné még egy kísérletet tett, hogy a saját akaratát juttassa diadalra, s Emilből iparost neveltessen, Hasztalan volt! A szomszéd ur akaratát meg nem változtathatta. Helyeslőleg bolingatott a fejével, mikor Baumné dicsbeszédet tartott az iparosok fölött, ezt mind elhitte, ez mind szép és jó volt, de a vége mégis csak az lett, hogy kijelentette. miszerint véleménye szerint Emil nem való iparosnak.

Az amugy is nagyon is alkalmazkodó szomszéd urral nem birhattak, ha valamit komolyan a fejébe vett. Baumné tudta ezt, de benséjében amugy is nagy tisztelettel viseltetett barátja iránt. Mégis csak kell, hogy meglegyenek az okai, amiért ilyen makacsul rsgaszkozik elhatározásához; tehát sóhajtozva engedett. Nehéz szívvel bucsuztak el egymástól a régi jó barátok. Bucsuzáskor Baumné egy kis pénzeszacskót nyomott Emiljének a kezébe. Hosszu évek folyamán takarította meg azt a kis összeget, amelyet Emilnek utralónak adott.

(Folyt. köv.)

Felelős szerkesztő:
DUGOVICH IMRE.
Laptulajdonosok: AZ ALAPÍTÓK
Szerkesztőségi és kiadóhivatali
telefon szám: 62.

KIS HIRDETÉSEK.

Minden szó 3 fillér Vastagjbetűkből 6 fillér. Legkisebb hirdetés 30 fillér

Antikvárium. Könyv-, papir-, zeneműkereskedés és kölcsönkönyvtár van Szabadkán a gymnasiummal szemben. Az Antikváriumba remek képes levelezőlapok darabja 1 kr. Kölcsönkönyvtárának havi 30 kr. a díja. Cigaretta papir 100 db-os dobozokban csak 9 kr., legfinomabb csak 11 kr. Használt könyveket zeneműveket vesz. Levélpapírok, emlékkönyvek, képes könyvek, imakönyvek stb. Bámulatos olcsón lehet venni az Antikváriumban Szabadkán.

Raktár kiárusítás minden elfogadható árban Kész női ruha, blons, alsó szoknya, gyermek ruha női ing stb. VI Deák-utca Dr. Szilassi házban a teljes berendezés eladó

Bednác Károly kertészetében, a városligettel szemben, nagyobb mennyiségű magastörzsű rózsafa kerül eladásra. Megrendelést elfogad a kertkezelősége.

Lakás változás. Özv. Hamburger Mária okleveles szülésznő lakását Petőfi-utca (csirke piac) idb Illés Antal ur házába helyezte át.

Egy 16 éves fiu Amerikába való utazása alkalmára egy meglelt kora férfi vagy női utitársát keres. — Cim a kiadóhivatalban.

Okl. zongora tanár órát ad. Levéleket K. F. jelígre a kiadóhivatal továbbít.

Felolvasó (titkár), ki a német és magyar nyelvben tökéletes, alkalmazást nyel. Cim a kiadóhivatalban.

Kiadó lakház!

I. kör, Árpád-utca 151. sz. utcai lakház több évre is, május 1-ére kiadó. Áll: 3 nagyobb és 1 kis szoba, előszoba, éléskamra, konyha, mosókonyha, pince és esővízes kutból. Értekezhetni az előtte álló házban Rekvényi Lajos urnái.

Verseny tárgyalási hirdetmény.

A vagyonbukott Löw Zsigmond csődtömegéhez tartozó, a csődleltárba 17-135 tételszámok alatt felvett és 2084 koronára becsült rövid- és norinbergi áruk és bolti berendezéseknek a csődválasztmányok mai napon tartott ülésében hozott határozata folytán versenyajánlat utján való értékesítése elrendeltetvén, felhívtnak venni szándékozik, hogy írásbeli, zárt ajánlataikat f. é. április hó 11-ének délutáni 5 órájáig a becsérték 10%-ának azaz 208 kor. 40 fillérnek, mint bánatpénznek csatolása mellett dr. Szilasi Fülöp ügyvéd csődtömeggondnokhoz adják be.

A csődválasztmány a beérkezett ajánlatok felett a határidő eltelte után nyomban fog határozni és fent tartja magának a jogot a legkedvezőbb ajánlatot is visszautasítani.

A csődválasztmány kijelenti, hogy a csődtömeggondnok a leltározott eruk minősége és mennyisége tekintetében szavatosságot nem vállal.

Vevő tartozik a csődtömeghez tartozó árukat és bolti berendezéseket 3 nap alatt átvenni és az átvétel megkezdése előtt a vételárat bánatpénz különben elvesztésének terhe alatt a csődtömeggondnok kezéhez készpénzben lefizetni. A vétel utáni százalékos illetéket vevő tartozik viselni.

Az áruraktár és boltberendezés naponta délután 3-5 óra között Szilasi Fülöp tömeggondnok utján megtekinthető.

Kelt Szabadkán, 1905. évi április 4-én.

Dr. Vócey Emil,
csődválasztmányi elnök.

Palicson
egy szép kényelmes
villa eladó

Domszky Antal

Vendéglőjében
színházzal szemben
Vasárnap, f. április hó 2-án
egy első rendű
tambura zenekar közreműködésével

tombola estély

tartatik.
A gyönyörű tárgyak a vendéglő ablakában láthatók.
Kezdeté színházi előadás után
Jó ételekről és italokról gondoskodva van. — Friss csapolású kőbányai és pilló seni sör.

„BARÁT-ITAL“

gyomorlikőr készítményem a legkínzóbb étvágyat hozó gyomortisztító, az emésztést elősegíti, igen jóízű és gyorsan ható, naponta két pálinkás pohárral elegendő. Régi gyomor baj, székrekedés ellen csakis ez segít.

Egy üveg 15, 25, 40 és 80 kr.

Kapható a készítőnél levélbeli megrendelésre postán. — Cim:

Zenke Zoltán, Szeged.

Kereskedők ismét árusításra nagy engedményt kapnak — Utazó és helyi úg nők felvételnek.

Kapható Szabadkán: Sugár Manó Rukavina Nándor, Nojesek Géza fűszer üzletében. Bács Topolyán: Tószegi János. Csantavéren: Fogyszövetkezet.

DEUTSCH ALBERT

cipőraktára Szabadka, Főter 1. szám.

Gyermek fűzős cipő
barna v. fekete.

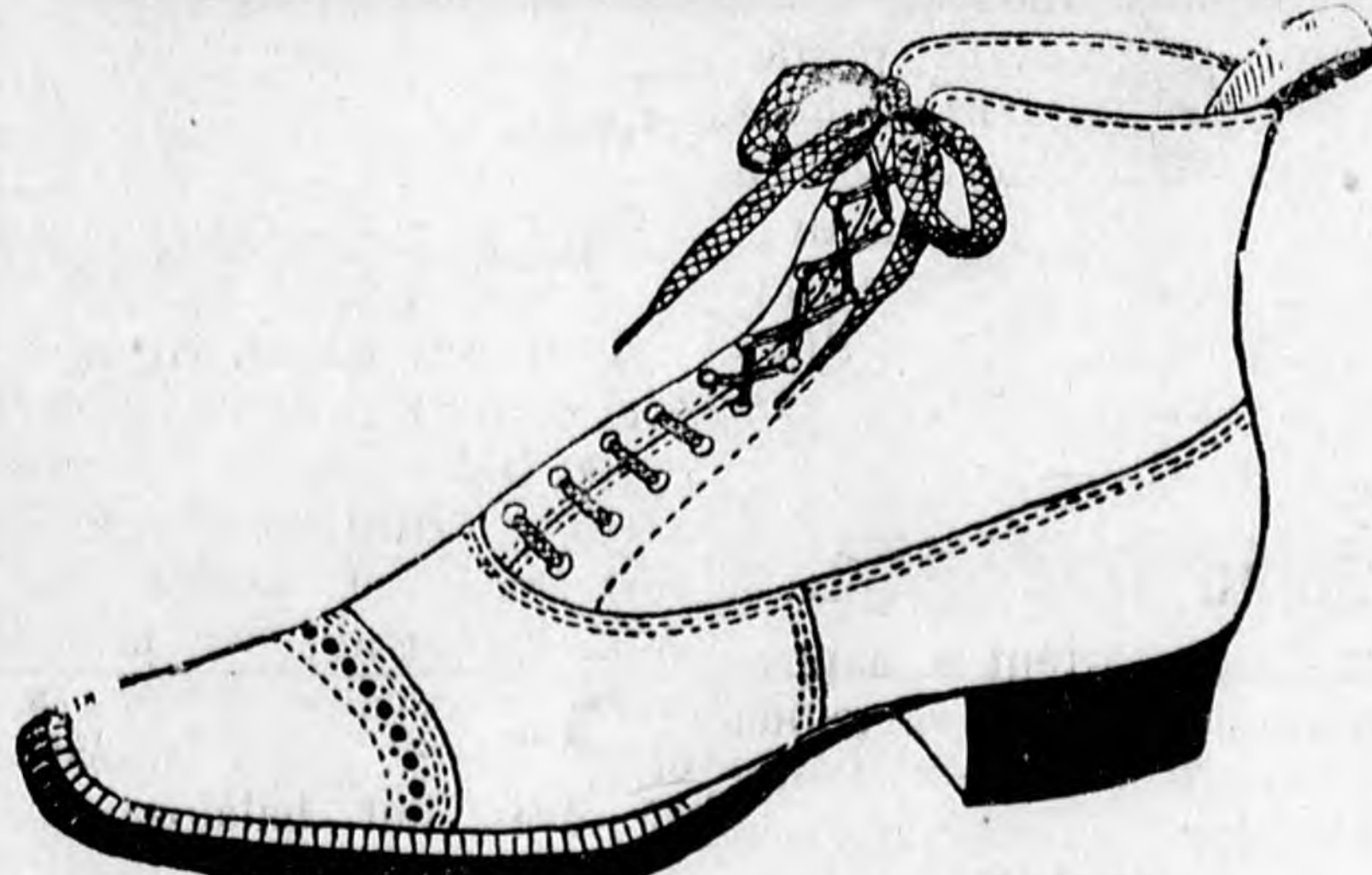
Legnagyobb
választék!

Legjobb
kivitel!

Leány fűzős cipő
fekete v. barna.

Valódi Goodyear „Világ-cipő”, a jelenkor
elismert legjobb cipője.

Férfi czugos cipő, tartós ft. 2.50
Férfi fűzős cipő, erős „ 3.—
Férfi fűzős Boxcipő „ 4.50
Tiszti cipő borjubőrből „ 4.75
Goodayer varrott.
Férfi fűzős cipő barna bőrből, elegáns „ 4.—
Férfi fűz. cipő Chevraból „ 5.50
Goodayer varrott.
Férfi hegymászó cipő „ 6.75

Elegáns!
Olcsó!
Köni ipar!

Női czugos cipő ft. 2.50
Női fűzős cipő, tartós „ 2.75
Női gombos cipő, fekete „ 3.—
Női fűzős cipő, barnabőrből „ 3.—
Női fél cipő fekete bőrből „ 2.—
Női fél cipő barnabőrből „ 2.25
Női fűzős cipő Chevraból „ 4.25
Goodayer varrott, elegáns, sikkés.

Dívtos formák!

Jó anyag

Tartósság

Kiváló minőség!